

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

**PORADNIK PRZYGOTOWANIA INWESTYCJI Z
UWZGLĘDNIENIEM ZMIAN KLIMATU, ICH ŁAGODZENIA I
PRZYSTOSOWANIA DO TYCH ZMIAN ORAZ ODPORNOŚCI NA
KLIMATYKALNYE WYDZIAŁOWE**

**MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
DEPARTAMENT ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU**

**PREZENTACJA PORADNIKA
SPOTKANIE Z KE 18 MAJA 2015R.**

Zakres i adresaci Poradnika

- **Zakres Poradnika obejmuje:**
 - wszystkie etapy przygotowania przedsięwzięcia (od strategii po decyzję środowiskową)
 - wszystkie etapy cyklu życia przedsięwzięcia (od strategii po rozbiórkę)
- Załącznikami do ww. Poradnika są listy sprawdzające postępowanie OO /SOO w zakresie klimatu dla instytucji oceniających wnioski o dofinansowanie.
- Odbiorcą Poradnika będą zarówno **beneficjenci** przygotowujący projekty do dofinansowania z funduszy UE z Perspektywy Finansowej 2014-2020 jak i właściwe **organy wydające decyzje środowiskową**, **pozwolenie na inwestycję** oraz **opiniujące i uzgadniające** w postępowaniu OO oraz właściwe instytucje **oceniające i finansujące projekty (IW,IP,IZ)**.

Zakres szczegółowy Poradnika – zarys, cele

- Poradnik ma następujące cele:
- Określenie wskazówek i metodologii obliczeń uwzględniających zagadnienia klimatyczne w procesie przygotowania przedsięwzięcia na etapach:
 - strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia, a w tym w zakresie:
 - mitygacji oddziaływania na klimat,
 - adaptacji do zmian klimatu, uwzględniającej podejście ekosystemowe,
 - odporności na skutki ywiolowe.
 - analizy ekonomiczno-finansowej przedsięwzięcia, a w tym analizy kosztów zewnętrznych emisji gazów cieplarnianych (GHG), obliczenia ładunku w globalnego, a także analizy odporności/podatności przedsięwzięcia na zmiany klimatu i skutki ywiolowe, CBA lub CEA (cost-effectiveness analysis when there are not significant externalities)
 - analizy ryzyka przedsięwzięcia (w tym uwzględnienie analizy ryzyka zmian klimatu oraz występowania skutków ywiolowych)
 - analizy opcji przedsięwzięcia (wariantów, uwzględniających m.in. wpływ na klimat i zmian klimatu na projekt oraz jego wrażliwość na skutki ywiolowe),

Zasadnicze źródła Poradnika

- Strategia Europa 2020
- **Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.** Warszawa, październik 2013 r.
- Mapa drogowa doświadczenia do gospodarki niskowęglowej do 2050 r.
- BIAŁA KSIĘGA - Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania
- Strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu
- Przepisy dotyczące wdrażania działań dotyczących zmiany klimatu do głównego nurtu polityki i monitorowania wydatków związanych z klimatem w następujących wieloletnich ramach finansowych na lata 2014-2020 „Budżet z perspektywy «Europy 2020»”
- Przewodnik Komisji Europejskiej do analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych na lata 2014-2020, European Union, 2014r./Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020.
- Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące wdrażania problematyki zmiany klimatu i różnorodności biologicznej do ocen oddziaływania na środowisko (OOŚ) / Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Environmental Impact Assessment. European Union, 2013.
- Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Strategic Environmental Assessment, European Union, 2013.
- Wytyczne dla kierowników projektu: uodpornienie wrażliwych inwestycji na zmiany klimatu/Non-paper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient
- Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. Dobra jako przykład z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety

Zasadnicze źródła Poradnika

C.d.

- [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2011/52/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko,](#)
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, w tym: preambuła pkt 14, art. 8, 50 i 52, 101.f, Załącznik I pkt 2.2, pkt 4.5.3, pkt 4.8.4 i pkt 5.2.1-5.2.2**
- **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1084/2006**
- **Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określenia celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.**
- **ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 207/2015 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdania z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna**

Zasadnicze źródła Poradnika

» C.d.

- » **Assessment of the potential of ecosystem-based approaches** to climate change adaptation and mitigation in Europe. Environmental Change Institute 2011.
- » **Methodologies for climate proofing investments** and measures under Cohesion and Regional Policy and the Common Agricultural Policy. Institute for European Environmental Policy 2012
- » **EU Guidelines on climate change and Natura 2000**. European Union, 2013
- » KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW **Nasze ubezpieczenie na życie i nasz kapitał naturalny - unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.**, Bruksela, dnia 3.5.2011.
- » KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW **Zielona infrastruktura — zwiększanie kapitału naturalnego Europy**, Bruksela, dnia 6.5.2013
- » DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.
- » DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory
- » DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy
- » KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO ORAZ KOMITETU REGIONÓW **Strategia tematyczna w sprawie zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych**, Bruksela, dnia 21.12.2005.
- » DYREKTYWA 2007/60/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim.

Układ treści Poradnika

- » Szczegółowa prezentacja Poradnika
- » Układ treści:
- » Cz. I
- » Włączenie problematyki zmiany klimatu z elementami różnorodności biologicznej do ocen oddziaływania na środowisko (OO).
- » II CZ
- » Włączenie problematyki zmiany klimatu z elementami różnorodności biologicznej do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOO)
- » Cz. III
- » Wytyczne dotyczące uwzględnienia zagadnień dotyczących zmian klimatu w Studium Wykonalności oraz Analizie kosztów i korzyści (AKK) wraz ze wskazówkami dla poszczególnych sektorów
- » Cz. IV – Wytyczne w zakresie uodpornienia podatnych inwestycji na zmiany klimatu
- » Cz. V - Uproszczona procedura priorytetyzacji opcji adaptacyjnych w kontekście spełnienia celów UE w zakresie Polityki Spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej
- » Cz. VI - **Plan w głowy** projektów, metodologia oceny emisji oraz zró nicowania emisji GHG
- » Słownik podstawowych poj

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Szczegóły dotyczące poszczególnych części poradnika w kontekście merytorycznym

➤ **Część I i II**

➤ **Włączenie problematyki zmiany klimatu z elementami różnorodności biologicznej do ocen oddziaływania na środowisko (OO) oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**

- Interakcje między zmianami klimatu a różnorodnością biologiczną
- Zielona infrastruktura – cele i funkcje
- Działania dostosowawcze dla sieci Natura 2000
- Niepewność i jej wyrażenie
- Monitorowanie i zarządzanie adaptacyjne
- GIS i analiza przestrzenna
- Ocena cyklu życia (LCA)
- Scenariusze
- Ocena podatności

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Szczegóły dotyczące poszczególnych części poradnika w kontekście merytorycznym

➤ **Część III**

- Wytyczne dotyczące uwzględnienia zagadnień dotyczących zmian klimatu w Studium Wykonalności oraz Analizie kosztów i korzyści (AKK) wraz ze wskazówkami dla poszczególnych sektorów
- Ocena emisji gazów cieplarnianych
- Wskaźniki kosztów jednostkowych emisji GHG
- Zagadnienie ryzyka projektowego związanego z klimatem
- Wskazówki do przeprowadzenia AKK w kontekście zmian klimatu dla wybranych sektorów - **pilota**

Szczegóły dotyczące poszczególnych
części poradnika w kontekście
merytorycznym

- » **Część IV – Wytyczne w zakresie uodpornienia podatnych inwestycji na zmiany klimatu**
- » Wytyczne dla kierowników projektów
- » *Propozycja metodyki na podstawie - „Non-paper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient”*
- » - 7 modułów oceny.

Szczegóły dotyczące poszczególnych części poradnika w kontekście merytorycznym

- » **Część V - Uproszczona procedura priorytetyzacji opcji adaptacyjnych w kontekście spełnienia celów UE w zakresie Polityki Spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej.**
- » Propozycja uproszczonego podejścia dotyczącego analizy i oceny opcji adaptacyjnych **dla mniejszych oraz mniej znaczących pod kątem oddziaływania klimatycznych projektów**, m.in. na podstawie: Methodologies for climate proofing investments and measures under Cohesion and Regional Policy and the Common Agricultural Policy. Institute for European Environmental Policy 2012

Szczegóły dotyczące poszczególnych części poradnika w kontekście merytorycznym

- » **Część VI - Plan w głowie projektów, metodologia oceny emisji oraz zró nicowania emisji GHG**
- » Opracowano na podstawie dokumentu **EBI – Plan w głowie projektów finansowanych przez EBI, metodologia oceny emisji oraz zró nicowania emisji GHG**.
- » Wskazanie w **Podr czniku CBA KE** z grudnia 2014r. konieczności stosowania metodyki obliczania Planu w głowie EBI do analizy niektórych projektów.

Szczegóły dotyczące poszczególnych części poradnika w kontekście merytorycznym

- ▶ Listy sprawdzające dokumentację dotyczącą oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia (OO) oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOO) dla właściwych organów ochrony środowiska prowadzących postępowania OO oraz dla instytucji oceniających dokumentację środowiskową w ramach oceny projektów i wniosków o dofinansowanie.

- Z początkiem czerwca 2015r. Ministerstwo rozpoczyna pilotaż z kilkoma beneficjentami należącymi do kilku branż/sektorów polegający na przygotowaniu praktycznej dokumentacji projektowej/aplikacyjnej na podstawie Poradnika oraz instrukcji do formularza o dofinansowanie.
- Wyniki pilotażu będą miały wpływ na dopracowanie Poradnika od strony praktycznej na podstawie studiów przypadków.
- Nie jest wykluczone, że na podstawie pilotażu powstaną Podręczniki dobrych praktyk dla kilku branż
- Zainteresowanie pilotażem wyrazili beneficjenci należący do następujących branż i sektorów:
 - Transportu drogowego
 - Transportu kolejowego
 - Transportu morskiego
 - Gospodarki wodno-ściekowej
 - Gospodarki odpadami
 - Energetyki.

  Dziękuj za uwagę .